

Előfizetési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvár, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

A kiegyezési zűrzavar.

Tisza István nem akarja fölfedni azokat a kártyákat, amelyeket kezében tart. A játszma az ország jövő gazdasági sorsát fogja eldönteni és a kártyák arra szolgálnak, hogy a külföldi államoktól kereskedelempolitikai tárgyalásoknál koncessziók fejében ellenkoncessziókat kapjunk. Ha ezeket a kártyákat a magyar törvényhozás előtt elárulná, ebből az a veszély keletkezne, hogy az érdekelt külföld is betekintethetne a kormány kártyáiba és a partit nem lehetne sikerrel megjátszani.

Ezzel az elmés kártyahasonlattal okolta meg a miniszterelnök, hogy a kiegyezési tárgyalások eddigi megállapodásairól nem árul el semmit sem most, sem a közel jövőben. Nem értjük: magát áltatja-e a miniszterelnök vagy másokat akar áltatni? Ki az ördög kíváncsi e pillanatban azokra a vámpolitikai részletekre, tarifás megállapodásokra, melyek majd a Németországgal vagy a Svájccal való tárgyalásoknál alapul szolgálnak. Ki gondol most arra, hogy egyes vámtételeket leszállítanak-e vagy felemelnek és egyáltalában ki gondol most vámtarifákra, vámtételekre, vámpolitikai engedményekre? Sem Apponyi, sem Károlyi Mihály nem törődtek e rejtélyes ütkártyák iránt. Ellenben azt kérdezték a miniszterelnöktől: Igaz-e, hogy a kiegyezési tárgyalások folyamán Magyarország szabad rendelkezési jogát lekötötte? Igaz-e, hogy arra kötelezte Magyarországot, hogy a háboru után is vámközösségben maradjon Ausztriával ép úgy vámpolitikai, mint pénzügyi tekintetben ki legyen szolgáltatva idegen érdekeknek? Igaz-e, hogy ezt a kötelezettséget nem is tiz, hanem husz esztendőre vállalta?

Ha erre a kérdésre a miniszterelnök akár igennel, akár nemmel felel, ezzel a külföld előtt semmi ütkártyát nem fed el. Ez a kérdés a külföldet és pedig úgy a szövetséges, mint a semleges és ellenséges kül-

földet, csak abból a szempontból érdekelheti, hogy megtudja: Magyarország önálló állam, önálló gazdasági érdekekkel, vagy pedig gyarmat,

melynek sorsa felett mások rendelkeznek és amelynek érdekeivel, kívánságaival, népével, jólétével és jövőjével törődni nem kell.

Hivatalos jelentések.

Sikertelen orosz támadások. — Nő az orosz foglyok száma. — Erős harcok a francia fronton. — Az olasz hadszíntéren nem történt fontosabb esemény. — Oláhországban még mindig nyugalom van.

Miljukow orosz miniszterelnök az entente folytonos unszolására ráparancsolt az orosz hadsereg vezérére, hogy lehetőleg kezdjék meg már harci tevékenységüket, mert különösen az angolok a tétlenség miatt napról-napra szemrehányásokkal illetik. Ennek tulajdonítható, hogy az utóbbi napokban az orosz fronton nagyobb élénkség észlelhető és itt-ott támadásokat intéznek ellenünk, amelyekről a német vezérkar a következőket jelenti:

Dünaburgtól északkeletre többszörösen bevált támadó csoportjaink az orosz állásból egy tisztet, 93 főnyi legénységet és két géppuskát hoztak magukkal. — Maljawitschitől északkeletre is teljes sikerrel járt egy felderítő előretörésünk és foglyokban egy tisztet és 25 főnyi legénységet eredményezett. — Baranovicitől északkeletre több orosz század megtámadta egyik tábori őrsünket, amely az erős tüzelőkészítés ellenére megtartotta állását. — A zlocow—tarnopoli vasut mindkét

oldalán, a Zlota-Lipánál és a Dnyeszter mellett az oroszok támadását nem követték gyalogsági támadások. — A Bisztrica—Solotwinskánál előrenyomuló orosz vadászosztályokat elűztük.

A francia hadszíntéren az angolok és franciák erőszakos felderítései, amelyeket Bapaumetól északkeletre és St. Quantintól nyugatra burdó harcterületen jelentékeny erőkkel hajtottak végre, az ellenségre — megfigyeléseink és a foglyok kijelentése szerint — rendkívül nagy veszteségekkel jártak. Noreuilnél több, mint 300 foglyot szállítottunk vissza, azonban az angolok géppuska tüzebe kerültek és így csak hatvanan érték el vonalainkat. — A cousy le chateau—soissons országúttól keletre tűzéréseink csapatösszevonásokat figyelt meg és azokat szétugrasztotta: a Champagneban, Ripontól délre pedig megsemmisítő hatással egy készülőfélben levő támadást fojtott el.

Nivelle fővezér álmai.

Genfből jelentik: A Journal jelenti, hogy Nivelle főparancsnok Noyonból Soissonsba érkezett, ahol szemlét tartott a rohamra induló francia katonák felett. A tábornok hangsúlyozta lelkesítő beszédében, hogy ennek a tavasznak győzelmétől függ a háboru vagy a béke. Ha a németeket túl üzik a tervezett vonalon, vagyis kivetik őket azokból az állásokból is, amelyet tartani

akarnak, akkor kénytelenek lesznek a belga, illetve a német határig visszavonulni, ami csak közelebb hozza az óhajtott békéhez a népeket. 31 hónap háborus tapasztalatai azt mutatják, hogy a francia katona minden feladatot meg tud oldani. Nivelle ezután elhagyta Soissonsot, Royebe utazott, ahol szintén szemlét tartott.

Az új orosz helyzet.

Stockholmból jelentik: Pétervárról jelentik: A munkásképviselek korlátlan engedélyt kaptak a front megfátogatására. A Reuter-ügynökség szerint legközelebb megjelenik egy kormányrendelet, amely megengedi, hogy a nők minden pályán hivatalnokoskodhassanak és csakis azt zárja ki, hogy

miniszteri székbe ülhessenek. Az új kormány már eddig tizennégyezer hódoló és üdvözlő táviratot kapott. A munkások és katonák közös tanácsa már teljesen megszervezett egy állandó irodát. Minden ipari centrum munkáskamarája hat-hat taggal képviselteti magát ebben a tanácsban.

Az erdélyi menekültek visszatérése.

A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a következő távirati rendelkezést intézte:

A belügyminiszter megengedi az eddig tiltott területekre is az erdélyi menekültek visszatérését, és pedig Háromszék vármegyében: Bodzakraszna, Zágon, Kovászna, Zabola, Gelence, Ozdola, Kézdimártonos, Bereck és Esztelnek községek által alkotott keleti határvonalig. A katonai beszállásra igénybevett Bereck, Ozdola, Gelence és Zabola községekbe azonban nincs megengedve a visszatérés. — Csik vármegyébe a visszatérés meg van engedve: Tusnádfürdő, Lázárfalva, Kozmás, Csikcekefalva, Csikszentmárton, Csikszentgyörgy, Csikméhaság, Potyond, Szépvíz, Lövész, Csikszentdomonkos, Gyergyószentmiklós, Szárhegy községek és a Laposnya-patak eredete által alkotott határvonalig. Kászón vidékére azonban, továbbá Csobanyosvölgybe, ugyancsak Gyimes, Békás, Tölgyes, Borszék, Belső vidékére, valamint a gyergyószentmiklósi járásnak Gyergyóremetétől északra fekvő községeibe senkinek sincs megengedve a visszatérés. Vasláp községekbe pedig ez a korlátozás csak a románajku lakosságra áll fenn. — Marostorda vármegyében a felsőrégeni járásba csak a magyar lakosság térhet vissza. A visszatérés egyelőre csak azoknak engedtetik meg, akikre a tavaszi munkálatok szempontjából, mint földbirtokosok, vagy mezei munkásokra, otthon szükség van. A nem munkaképesek, az agastyánok, a betegek, vagy gyöngyfelhők, ugyancsak az aprógyermek is ki vannak zárva a visszatelepítésből.

A belügyminiszter egyúttal e rendelkezésében kiter arra, hogy a határszéli vármegyékben, különösen a Csikszentgyörgy-kézdivásárhelyi vonalon utazók, a nehéz közlekedési viszonyok miatt, a hazatérők esetleg rendelkezési állomásuk előtt ki fognak szállíttatni és gyalog kénytelenek hazamenni. Mint ilyen kirakó állomások, szóba jöhetnek: Feketehalom, Földvár, Barót, Székelykeresztúr, Erdőszentgyörgy és Szászrégen. A belügyminiszter egyúttal intézkedik, hogy a hazatérő lakosság a hatóságok részéről élelmezés és egyéb szükséglete tárgyában kellő hatósági támogatást és segítséget nyerjen.

A tisztviselők fizelésrendezése.

Az utóbbi időben hol itt, hol ott veti föl magát az a hír, hogy végre a tisztviselők fizetését rendezik. Ma újra egyik szegedi lapban a következőket olvassuk:

Olyan forrás, amely eddig is kitűnő információkat nyújtott, tudni véli, hogy a rendezés egészen különleges lesz. Eltörlik a XI. fizetési osztályt, a többi osztály pedig egygyel előbbre kerül. A IX. fizetési osztályban levő tisztviselő például a VIII-as javadalmazást kapja, a nyolcas a hetest. Egyidejűleg megszűnnek a különféle százalékos háborus pótlékok. Ha az állam ezt segítségek nevezi, legföljebb önmagát segíti vele, mert sok milliót megtakarít, a tisztviselők nem igen mennek tőle a falnak. A különbséget mindenki kiszámíthatja adott példából, Vegyük alapul az egyes fizetési osztályok legmagasabb fokát a családost tisztviselőnél, aki ma 35 százalékos háborus segélyt kap. A IX. fizetési osztályban jelenleg:

a rendes fizetés (2600, 2900)	3200 K
a 35 százalék	1120 K
lakbér	900 K
összesen	5220 K

A VIII. osztályban:	
fizetés (3600, 4000)	4400 K
a 35 százalék	1540 K
lakbér	1170 K
összesen	7110 K

A VII. osztályban:	
fizetés (4800, 5400)	6000 K
a 35 százalék	2100 K
lakbér	1400 K
összesen	9500 K

Szóval a IX. fizetési osztály legmagasabb fokán levő tisztviselő ma háborus a segéllyel egyúttal 5220 koronát kap. Ha felsegítődik s előlép egy osztállyal, megkapja ugyancsak a legmagasabb fokozat 4400 koronáját 1170 korona lakbérrel, azaz összesen 5570 koronát. Ezek szerint — ha csak ugyan megvalósul a terv, — az állam a IX. fizetési osztályban levő tisztviselő háborus nyomorát évi 350 koronával segíti meg.

A VIII. osztályba előlép a VII-be. 7110 koronája van ma, kapja a VII. 6000 korona fizetését és 1400 korona lakbérét, azaz 290 korona többletet.

Épp így egyszerre kikerül a vízből a VII. osztályos is, akinek ma 9500 koronára megy föl a járandósága. De ha az állam megsegíti a VI. osztállyal, az ottani 8000 koronás fizetés és 1800 koronás lakbéré mellett kerek 300 korona a fölemelt, megjavított javadalmi

Felhívás előfizetésre!

Április,

Május,

Junius

hónapokra új előfizetést nyitottunk. Kérjük mindazon olvasóinkat, akiknek előfizetésük e hó végével lejár, szíveskedjenek azokat mielőbb megújítani.

Olyan világdöntő események

előtt állunk, hogy mindenkire nézve életszükséglet a lap olvasása és járatása.

Az ELLENZÉK, mint eddig, ezután is csak megbízható híreket fog közölni a világeseményekről, mert nem kenyerünk a mindenáron való szenzációhajhászás.

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre	32 K
Félévre	16 K
Negyedévre	8 K
Egy hóra	3 K

Az előfizetési díjakat e címen kell megküldeni:

„ELLENZÉK” kiadóhivatalának Kolozsvár.

Helyt telefonon is meg lehet rendelni. A telefonszám: 9.

Április.

Beköszöntött a szeszélyes, sirva nevető tavasz hónap, amely változó és kacér, mint Mars isten vagy Fortuna istenasszony. Igazi magyar hónap ez a furcsa április, egyik szemével sir, a másikkal nevet.

A francia Sully Proudhomme ápril varázsáról beszél, a ragyogó tavaszi hónapról, mint mi májusról. Mit hoz vajjon, mi jót, mi váratlant, miféle fordulatot, miféle szenzációt az új hónap, a nagy háboru születése óta immár a kilencedik?

Hogy vártuk a hervatag szépségű, sápadt ragyogásu szeptembert, hittük, hogy meghozza a döntést, a diadalt, az új Szédánt, hogy vártuk a gnümölcsös októbert, a véresen szüretelőt, hogy vártuk a fák leveleit halomra hullató novembert, a szeretet és béke betlehemi csillagát föltündököltető fehér

decembert, a jobb és szebb esztendőt titokzatosan és fukarul ígérő januárt és kifáradva vártuk februárt is és epedve vártuk márciust, a tavaszi áradás, a kikelet nagy misztériumának pogány hónapját, de jönnek és mennek ők, mint hallgatag és fátyolos szibillák, mi pedig tovább várunk, tovább dobjuk a forgandó szerencse kockáit és meg újra kezdjük a véres és emberfölkötő nagy játékot.

Most áprilisban hiszünk, most e szézályes és célcsep szibilla füzöld és felhőbarna köntöse szegélyébe fogózzunk. Igazi magyar hónap, furcsa április, sirva vigadó, mit hoztál nekünk?

Lám, a föld váltja színét, a folyók megáradnak, a Zephirus lengedez, mint Horác dalolja a mi lelkünk is csordultig tele, a mi szívünk is szeretné már az öröm tavaszi szelének balsamát érezni.

HIREK

Nagycsütörtök.

Nehéz aranyos ruhákban áll a püspök nagycsütörtökön reggel nyolc órakor az oltár elé. A papság is legfényesebb ruhába öltözik, mert ezen a napon ünneplik az Utolsó vacsorán rendelt Oltáriszentség nagy napját. Ezen a napon csak a püspök mond misét s ő nyújtja az oltárról minden papjának és hívőjének a legszentebb eledelt.

Az örömet azonban csakhamar fölváltja újra e szomorúság, a Megváltó szenvedésének bus átérése, melytől einémulnak a tornyok zengő harangjai.

A nagycsütörtöki mise alatt történik meg az olajok szentelése. Az olajokat ünnepies körmenetben viszik a püspök elé s a papság megható ünnepléssel veszi őket körül. Majd az Oltáriszentséget elviszik a főoltárról, leszedik az oltárok ékességeit, elmondják a vespérást s a püspök megmossa az Üdvözítő példájára tízenkét szegényember lábát. Délután három órakor újra gyász-zsolozsmák vannak. A kórus ismét énekel Jeremiás siralmiból. Ezek közül az elsőnek szövege a következő:

Elvégezte az Ur: lerontja Sion leányának [köfalát];
Kifeszítette ivét, nem pihent keze a pusztí- [tasban];
Döngött a bástya s vele a köfal is porba omlott.

— Választás. Holnap országgyűlési képviselőválasztás kéne legyen Kolozsvárt, de mivel egyetlen jelölt pályázik csak a mandátumra, dr. Posta Béla választási elnökre nem vár más feladat, minthogy majd kijelentse, hogy Klebelsberg Kunó gróf egyhangulag meg lett választva Kolozsvár város második kerülete országgyűlési képviselőjének. Az ellenzék, hogy nem állított jelöltet, rossz husvétot szerzett a sópárti korteseknek, akik így sok szép bankótól estek el.

— Husvétii Istentiszteletek sorrendje a szentpéteri templomban. Nagycsütörtökön délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise közös szent áldozással, mise után oltárfosztás. Délután 4 órakor nagyheti zsolozsma. Nagypénteken délelőtt 9 órakor csonkamise passióval, mise végén sirbatétel és szentsir látogatás folytatólagosan. Délután 4 órakor nagyheti zsolozsma lamentációval, utána szentbeszédet mond Orbán Ferenc plebános. Nagyszombaton délelőtt fél 8-kor tűz és vízszentelés, ennek végén énekes szentmise. Délután 5 órakor feltámadási szertartás és körmenet. Husvétvasárnap reggeli hat óratól kezdve ételneműek szentelése és gyóntatás. Félkilencor csendes mise, 10 órakor ünnepi szentmise. Szentbeszédet tart: Orbán Ferenc plebános. Délután 4-kor ünnepi vecsernye. Husvét másodnapján délelőtt fél 9 órakor csendes, 10-kor ünnepi szentmise. utána szentbeszédet tart Solyom Béla segédlelkész.

Délután 6 órakor litánia. Husvét harmadnapján délelőtt fél 8 órakor szentmise, délután fél 6-kor litánia.

— **Magyar birodalomban hitelesített mértékek Szerbia meghódított területén.** A szerbiai katonai főkörmányzóság rendeletet adott ki a Magyar-osztrák monarchiában hitelesített mértékek és mérőeszközöknek az elfoglalt Szerbia területén való használatát illetően. E rendelet szerint a Magyar-osztrák monarchiában hitelesített mértékek és mérőeszközök az okkupált területen szabadon hozhatók forgalomba, anélkül, hogy bevitelük alkalmával azok felülvizsgálatnának vagy újból hitelesítenének. A bevitt mértékek és mérőeszközök időszakos felülvizsgálatánál eredeti származási helyük igazoló okmányai tekintetbe veendőek. Azonban az időszakos felülvizsgálat foganatosítása a katonai főkörmányzóság körzetén előírt hitelesítési jelzessel igazolandó. E rendelet már életbe is lépett s erről a mértékek, mérőeszközök, továbbá a korcsmai üvegek és üvegedények, tejes palackok és tejes poharak, valamint egyéb mértékjelölés kényszere alá eső tárgyak készítésével és javításával foglalkozó összes iparosokat tájékoztatták az állami mérték-hitelesítő hivatalok.

— **Honvédek husvétli ajándéka Kolozsvár várostól.** A kolozsvári 48-as honvédek közül néhányan nagy inséggel küzdenek. E célból a 48-as honvédegylet a hazafias közönséghez is felhívást intézett, melyben husvét ünnepekre pénzbeli adományt, azoktól, akik tehetik, kalácsot, sonkát, szivarvéget, dohányt és ócska ruhát kért. A város is hozzájárul a honvédek husvétli támogatásához. Az öreg honvédek 31, az özvegyeket 20 korona segélyben fogja részesíteni husvétra. A honvédegylet a kolozsvári pénztézeteket is kéri a támogatásra. Ez idén egyik intézet sem nyújtott segélyt a 69 év előtti szabadságért küzdött öreg hősöknek. A közönség szíves adományait az Enke iródban veszik át s nyugtázzák.

— **Van pénz bőven.** Budapesten vasárnap kezdődtek meg a lóversenyek. A totalizateur forgalma majdnem egy millió korona volt.

— **A hotelkirály halála.** Newyorkból jelentik, hogy az ottani Waldorf-Astoria szálló tulajdonosa, George C. Boldt meghalt. A lapok, amelyek nekrológot írtak róla, hotelkirálynak nevezik. Első sikerét az egykori kukta a filadelfiai Bellevue-szállóval aratta. Amikor Newyorkba került, olyan szállól építetett, amelynek csodájára jártak. A megnyitásra meghívta az összes newyorki szállótulajdonosokat villásreggelire. A newyorki szállókban a szobák ára naponként 5—6 dollár volt, Boldt azonban tíz dollárra, vagyis olyan összegre akarta emelni a szobák árát, amiről azt hitték, hogy nem fog megbarátkozni az amerikai közönség. A Waldorf-Astoria azonban a maga nagy luxussal iskolát csinált és senki sem sokallotta a tízdolláros, sőt még a nagyobb árakat sem. Az volt a főelve, hogy szállójából senki se távozzék el elégedetlenül.

— **A pénztézetek nagyszombati szünete.** A budapesti pénztézetek elhatározták, hogy nagyszombaton, e hónap 7. napján összes hivatalaikat és pénztárait zárva tartják; kizáróan váltók rendezésére délelőtt 10 és 12 közt egy pénztár lesz nyitva.

— **Erősen őrzik a cárt.** Bernből jelentik: A Radio-ügynökség jelenti Pétervárról: A cári pár környezetét Carszkoje-Szelóból a Péter Pál erődbe vitték. A cári párt teljesen izolálták. Az őrizetet megszigorították és napjában háromszor megállapítják, hogy vajjon a cári pár a palotában van-e még.

— **Behring tanár meghalt.** Marburgban tüdőgyulladásban meghalt Behring tanár, az emberiség egyik legnagyobb jótévője, aki hosszabb kísérletezés után felfedezte a difteritisz szérumát. Behring előbb ezredorvos volt, majd kivált a hadseregből, 1895-ben marburgi egyetemi tanár lett s ott végezte

kísérleteit a diftéria gyógyítása terén. Szérumának elismeréséül a császár nemességgel tüntette ki, majd a titkos tanácsosi címet adta neki s ő volt az első, aki az orvosi tudomány terén elért sikereiért megkapta a Nobel-díjat.

— **A cárné büne.** Stockholmon át jelentik Haparandából, hogy a cárné lefoglalt magánlevelezése hír szerint igen sok terhelő anyagot tartalmaz. Az orosz sajtó állítása szerint a cárnénak igen nagy politikai befolyása volt és Protopopov uralmát egész erejével támogatta.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Újabb behívás.

Budapest, április 4.

A budapesti hivatalos lap közli: 1867—1871 közötti népfelkelők akár alkalmatlanok, akár kiszuperáltak, akár bizonytalan, akár meghatározott időre felmentettek, haladéktalanul felhívandók, összeírásuk végett jelentkezzenek. Az igazoló iratot vigyék magukkal. Az összeírás legkésőbb április huszadikáig befejezendők. A szemlék május másodikától legfeljebb 25-ig megejtendők. A fegyveres szolgálatra alkalmas 1893—1872-ig születettek, valamint 1871—1869-évek június tizenötödikén, 1868—1867-ig június 28-án tartoznak bevonulni.

A pótszemlén nem tartoznak megjelenni azok, akiket már valamely előző szemlén alkalmasnak találtak, de névszerint felmentve vannak.

Az orosz radikális szocialisták nem ismerik el az ideiglenes kormányt.

Budapest, április 4.

Stockholmból jelentik, hogy az orosz radikális szocialisták Pétervárt rendkívül látogatott gyűlésen elhatározták, hogy az ideiglenes kormányt nem ismerik el. A gyűlés utasította a munkáspárt bizottságát, hogy az ideiglenes kormányt haladéktalanul távolítsa el és új radikális elemekből álló kormánnyal helyettesítse.

A francia kormányt a béke tárgyában interpellálják.

Budapest, április 4.

Genfből jelentik, hogy a francia legszélsőbb balpárt harmincnégy radikális tagja interpellációt fog intézni Ribot francia miniszterelnökhöz Bethmann Holveg kancellár és Czernin gr. külügyminiszter békeajánlata tárgyában.

A szenátus a hadiállapot mellett.

Budapest, április 4.

Washingtonból jelentik: A szenátus külügyi bizottsága elfogadta a határozati javaslatot, hogy Németországgal tényleg fennáll a hadiállapot.

Ítélet.

Budapest, április 4.

Bécsből jelentik: A Depositen bank vádlottai ügyében ma délelőtt 10 órakor hirdették ki az ítéletet. A bíróság Kranzot 9 hónapi szigorított fogházbüntetésre, 20,000 korona pénzbírságra, Freundot 3 hónapi fogházbüntetésre, 15,000 korona pénzbüntetésre, Rubelt 3 hónapra és 10,000 koronára, Felizet 6 hónapra és huszezer korona pénzbírságra ítélte. Perlberger és Schwarzwald vádlottak ügyét ezen perből kikapcsolta.

Pogromok Oroszországban.

Budapest, április 4.

Stockholmból jelentik: Több orosz kormányzóságban a lakosságot pogromokra izgatják. Számos falut **felgyújtottak, kifosztottak.** Az erdőket elpusztították. Különösen nagyarányú zavargások voltak Nisnynovgorodban és Tveri kormányzóságokban.

Öngyilkos magyar herceg.

Budapest, április 4.

Nyiregyházáról jelentik: Herceg Odesschei Zoárd Jenő főrend tegnap este szabolicsmegyei demecseri birtokán kastélyának egyik szobájában agyonlőtte magát.

Pro és kontra.

Budapest, április 4.

Bernből jelentik: A Tempsnek jelentik Pétervárról, hogy a Pravda nevű forradalmi munkáslap a háború megszüntetése mellett foglalt végleges állást, az Izvesztia, a munkás- és katonabizottság lapja azonban, noha nem helyesli a háborút, mégis Németország ellen izgat, mivel szerinte Németország hódító hadjáratot folytat.

Még egy Mőwe.

Budapest, április 4.

Newyorkból jelentik: Rio de Janeiroi távirat jelenti, hogy a Cambronne francia bárka 200 angol, francia és olasz hajóssal odaérkezett. A matrózok egy hajó legénységéhez tartoztak, amelyet Trinidadnál német hajó elsüllyesztett. A leírás szerint vitorláhajóról van szó, amely gázolingepekkel volt felszerelve.

Eltörlik a halálbüntetést.

Budapest, április 4.

Pétervárról jelentik: Az ideiglenes kormány elhatározta, hogy a halálbüntetést eltörli.

A franciák és a béke.

Budapest, április 4.

Genfből jelentik: Egy francia újságról, amelynek a francia kormányhoz való viszonya közismert, Madridban lapot alapított ezzel a címmel: „A béke újsága”. Beavatottak szerint a francia kormány alapította ezt a lapot, amely ilyen módon kezdte meg a béke előkészítésének munkáját.

A háborút nyugaton kell eldönteni.

Orosz nyilatkozat.

Budapest, április 4.

Stoekholmból jelentik: Hire jár, hogy az orosz vezérkar rendkívül kedvezőtlenül nyilatkozott a háboru folytatásáról. Bizonyítja ezt Ruszkij tábornoknak az a nyilatkozata is, hogy a háborút a francia fronton kell eldönteni. Ezek a nyilatkozatok letompítják a mostani hadsereg harci kedvét, melynek állása a háboru folytatása esetén tarthatatlan volna. Március 23-án összeült a minisztertanács és az ülésen a szocialisták is hivatalosak voltak. A kormány állítólag kijelentette, hogy elejti hódító programját.

Le a háborúval!

Budapest, április 4.

Hágából jelentik: A Dally Telegraph jelentése szerint vasárnap Pétervárott a Newski Prospekten nagy munkásmenetek vonultak végig feliratos zászlókkal, amelyeken ez állott: Le a háborúval! A zászlókat konfiskálták. A forradalmi szocialista felhívások követelik, hogy az orosz katonák szorítsanak kezét német bajtársikkal.

Közgazdaság

Bikaárverés.

Magyaróvárott most tartották meg a bikaárverést. Ez alkalommal 24 darab, a simmenthali fajtához tartozó bika került eladásra, melyek apai-anyai ágon legalább 3000 litert meghaladó évi tejelést mutathatnak ki. Árverésre 12 levélt kiscagza 15 darab, 4 szolnoki 6 darab, 1 mosoni 1 darab bikát állított s hogy a jobb tenyésztők érdeklődése is fokozottabb mértékben ide vonassék, az óvári akadémiai gazdaság is két telivér simmenthali bikát állított az árverésre. A bikkák átlagosan erősebbek és jobbak voltak a múlt éveknél, 19 hónaposak, 135 cm. magasak (tavaly 130 cm.), 550 kgr. (tavaly 492 kgr.) súlyuk voltak, melyekért átlagosan 4261 korona folyt be. (Múlt évben 5439 K.) Legmagasabb áron az akadémia 19 hónapos telivér simmenthali bihája kelt el 7300 koronáért.

Színház.

Téli Színház.

Szerda: Démonok. (2-odszor. Bérlet 143. sz. C.)
Csütörtök: Csillagok bolondja. (Operette-ujdonosság 6-adszor. Bérlet 144 szám D.)
Péntek: Niucs előadás.
Szombat: Hoffmann meséi. (Uj betanulással. Kezdeté 7 órakor. Bérlet 145 sz. A.)

Démonok.

Komédiának nevezte Hajó Sándor „Démonok” cím alatt írt darabját. Ilyen széles, általános meghatározás illeti azt, amiről nem lehet tudni, hogy a drámai műfaj melyik csoportjába tartozik. Ugy áll ez a darab a

dráma és tragikomédia között, mint a denevér az emlősök és szárnyasok között. Se nem madár, se nem egér. Se nem dráma, se nem tragikomédia. Mi tehát?! Regény dialogusokban. És pedig olyan regény, ahol a szerző erotikus motívumokkal dolgozik, hogy analízáló hosszadalmassága is érdekeljen. De nem érdekel, mert ezeket az alakokat így mi soha sem láttuk, soha sem ismerjük. Ezek a szerző fantáziájának szülöttei és nem is drámai, hanem regényes alakok.

Nem regény-e a Toncsi élete, aki virágáros leányból kokott lesz, egy félkegyelmű ugyan, de milliomos báró kedvese. És igen excentrikus viselkedés után ismét visszatér virágáros kosarához s végre az erényesség igen szigorú arcával megy feleségül valami Tihamér nevű alkalmazottnak. Ez volna az egyik démon. — A másik egy doktorkisasszony, aki kezdetben egy szürke tudósnek látszik. Pápaszemet, hosszú köpenyt, nagy táskát, esőernyőt és lesimitott frizurát visel. De ezek alatt az örök nő él és benne a női lélek, amely hiu és szerelemre vágyik. És nem a tudós, hanem a nő akar érvényesülni. Am ehez szépség kell. És aztán a férfiak magyarázzák meg neki, hogy mindjárt szép lesz, mihelyt akar. Csak a külsejét kell rendbe hozni. És a doktorkisasszony olyan formán bámul és örvend ezen, mintha előtte új és ismeretlen világ nyílna meg. Egy kicsit a mesék elátkozott hamupipőkéire emlékeztet az egész metamorfózis, amikor a kopott tudósból átkacérkodja magát kokott allűrökkel egy szép leányvá. En bizony nem hiszem, hogy a doktorkisasszony olyan naiv és olyan tava-szul okos lett volna, mint amilyennek a szerző megcsinálta. Egyébként ez a démon is csupa fantasztikus regényhős, noha a szerző lelektani mélységekre akar vele rámutatni. De a regényes színezetnek, ha meg érdekes is, nincs elég hitele.

A darabban egy milliomos báró ugyan-csak szórja a pénzét, ami sohasem fogy el és szükséges ahhoz, hogy e démoni erejű objektummal pózoljon. Mert a báró minden gyöngesége mellett is utálatos pozőr. Valamint alig egyéb a tudós professzor, aki mindig hideg és mindig böcs. Egy parazita szobrász és egy különösködő inas egészítik ki a társaságot, akiket a szerző három és fél órán át beszélget, legtöbbször unalmasan. A szerző széles gesztusokkal lép a közönség elé, mint akinek súlyos mondanivalói vannak. De amikor felnyitja a száját, csak egy lapos át ásít. Így néz ki általánosságban a darab. Érdekes részletei azonban vannak, de a közönséget megragadni részlet sikerekkel elgondolt vagy kivételes figurákkal és lelektani boncolgatásokkal nem lehet. Ezt a komédiát a publikum nem értette meg, főképp nem fogadta el, mert nem hitt benne.

A színészek különben jól játszottak. Poór Lili magaslott ki a többiek közül, mint a doktorkisasszony személyesítője. Jó volt a Toncsi szerepében Nagy Ilonka és az orvos szerepében Szakács Andor. A bárót Lengyel, a szobrászt Harsányi játszták, míg az inas szerepéből igen jó figurát csinált Ujváry Ferenc. A darabot ma ismétlik. (s)

Feladós szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

Szám: 62—1917. végreh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 17. P. 33279/2—1916. számú végzése következtében dr. Moskovits Mór ügyvéd által képviselt Zeiger és Schönfeld javára 4117 kor. 48 fillér s jár. erejéig 1916. évi január hó 24-ik napján fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1530 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor, írógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró Pk. 5582/3—1916. számú végzése folytán 3117 kor. 49 fillér tőkekövetelés, ennek 1916. évi március hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 208 korona 6 fillérben bíróság mar megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Ferencz József-ut 4. sz. alatt leendő megtartására 1917. évi április hó 6-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előlvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1917. évi márc. hó 16. napján.

Papp Jenő
kir. bir. végrehajtó.

162 (1—1)

Szám: 53—1917. végreh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. LX. t.-c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbíró ságnak 1916. évi 7509/2. V. számú végzése következtében dr. Balogh Géza gyalui ügyvéd által képviselt Közhasznú takarékpénztár javára 300 korona s jár. erejéig 1916. évi december hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, juhok és sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. járásbíró Pk. 0265/2. számú végzése folytán 300 korona tőkekövetelés, ennek 1914. évi június hó 19-ik napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{8}\%$ váltódíj és eddig összesen 148 kor. 52 fillérben bíróság mar megállapított költségek erejéig Hídeghavason a helyszínen leendő megtartására 1917. évi április hó 12-ik napjának d. e. 1 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előlvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvár, 1917. évi március hó 13. napján.

Roska János
kir. bir. végrehajtó.

160 (1—1)

Az ELLENZÉK telefonszáma 9.